

Előadó: Beck Szilvia
Ügyiratszám: 7/2026

Az 1991. évi XX. törvény 109. §. (1., 2.) bekezdése alapján készült

SZAKVÉLEMÉNY

**Lelkes Márk, Orbán Előd és Solti András szobrászművészek által készített három
Fenyő Miklós emlékszoborról**

A szakvélemény Budapest XIII. Kerületi Önkormányzata felkérésére és költségvállalásával készült.

Fenyő Miklós 2026 január 31-i halálát követően több lakossági megkeresés érkezett a XIII. kerületi Önkormányzathoz, hogy emléktáblát, zenélő padot vagy szobrot állítsanak az énekes tiszteletére. Fenyő 2004 óta díszpolgára a kerületnek, így az Önkormányzat úgy döntött, hogy 5/4 méretarányú, egész alakos emlékszobrot állíttat, melyet a művész születésének 80. évfordulója alkalmából 2027. március 12-én avatnak majd fel. Meghívásos pályázatot írtak ki (2026. 02. 27-én), melyre Lelkes Márk, Orbán Előd és Solti András szobrászművészeket hívták meg. A pályaművek leadási határideje május 26-a volt. A szobrot eredeti elképzelés szerint a Szent István parkba szeretnék volna felállítani abból az okból, hogy Fenyő Miklós a szemben lévő házban, a Pozsonyi út 38. szám alatt lakott. Azonban a park nem a kerület, hanem a Fővárosi Önkormányzat tulajdona, akik nem támogatták az elképzelést, így új helyszínt kellett keresni. A Victor Hugo és Pozsonyi út sarkához közel egy járdaszigetekkel tagolt megfelelő kis területet találtak e célra, mögötte látható a Wahrmann Mór köz a Ruttkai Éva parkkal. A XIII. kerületi Önkormányzat előterjesztést adott be a Fővárosi Önkormányzat felé arra vonatkozóan, hogy a Szent István park Hollán Ernő és Pozsonyi u. közötti szakaszát Fenyő sétányra nevezzék át, elképzelések szerint itt lehetne felállítani a zenélő padot. A Fenyő család több kérést is megfogalmazott már a felállítandó szoborral kapcsolatban, bár a teljes költséget a XIII. kerületi Önkormányzat állja. A család Orbán Előd szobrának megvalósulását támogatja változtatásokkal. Szeretnék, hogy a wurlitzer formán megjelenjen a „Mr. Rock 'n' roll” felirat, a művész sál helyett nyakkendőt viseljen, arca mosolygósabb legyen, kezébe pedig vezeték nélküli mikrofon kerüljön. A zenélő pad felállítását szintén szeretnék.

Az Alkotóművészeti Koordinációs Iroda által összehívott szakértői bizottság 2026. június 4-én megtekintette és véleményezte az 1:5 méretarányú modelleket a XIII. Kerületi Önkormányzat épületében megtartott ülésen (1139 Budapest, Béke tér 1.).

A pályázat sikeresnek tekinthető, mindhárom művész terve megfelelt a kiírásoknak. Valószínű szerencsés lett volna azonban több szobrászművész meghívása, továbbá a stíluskérdés nyitottabb kezelése. A zsűri ennyire kevés idő elteltével a halálozás után elhamarkodottnak tartja a teljes alakos szobor felállítását. Szükséges egy hosszabb időperiódus ahhoz, hogy láthassuk mit jelent Fenyő Miklós az utókornak. A zsűri ezért is fontosnak tartaná a szobor felállításának lakossági, vagy akár szélesebb körű támogatottságának felmérését, társadalmi egyeztetését. Az emlékezésnek lehetnek fokozatai, először emléktábla kitétele és csak később a szobor állítása. A pályázati anyagban nagyon érezhető ennek az időtávlatnak a hiánya. Fenyő Miklós sziporkázó és színes egyéniség volt, tele ötletekkel, vidámsággal, mindig megbotránkoztatásra készen. A látott modelleken ezen tulajdonságoknak és értékeknek semmi nyoma nincs. A köztéri szobrászat merevsége, fegyelme és sablonkövetése látszik. Nincs bennük ötlet, csak egy figurát ábrázolnak. Karakterük, elgondolásuk, dinamikájuk eltérő, stílusukat tekintve zsánerszobrok, mely visszaesés a kortárs műemlékszobrászat eddig elért eredményeihez képest. A zsűri továbbá aggályát fejezte ki a választott helyszín frekventált, központi fekvésével, vizuális zsúfoltságával kapcsolatban.

LELKES MÁRK szoborterve a legviszafogottabb, de épp ezért nem a legalkalmasabb egy popkulturális ikon megjelenítésére. Elnagyolt, semleges figura, semmi köze a zenéhez. Bárki ránéz, nem fogja tudni, hogy ki volt Fenyő Miklós és mit csinált életében, hogy szobrot állítottak neki. Egy hétköznapi alak, aki a sarkon álldogál és kezét zsebre téve kikacsint szemüvege mögül. Ettől az ún. stírölő effektustól kimondottan antipatikus. Általános jampec karakter, de nem Fenyő Miklós. Az alacsony plintoszra helyezés szerencsés, közvetlenséget alakít ki.

ORBÁN ELŐD pályázata meggyőzőbb. Jól megjeleníti a karaktert, ad egy kis jelzést a művész világára, érezhető benne valami érdekes, ami közel viszi és megmozgatja az embert ahhoz, hogy megnézze ki volt ez a személy és mit csinált. Kifejezi Fenyő személyiségét. Nem táncmozdulatot jelenít meg, hanem típust, mentalitást. Mintázása pontos, érzékeny, az arc kis mérete miatt nem kidolgozott, ennek leolvasásához 1:1-es méretarányú modell szükséges. Öltözete lezseren elegáns. A támaszkodásra használt „ROCK 'N' ROLL” feliratot viselő elemnek sírkő hatása van, javasolt ennek átdolgozása a mid century style lekerekített formavilágának megtartásával. Előnyös, ha a forma nem konkrét tárgyat idéz, ezzel is csökkentve a zsáner hatást. A család által javasolt felirat változtatást (Mr. Rock 'n' roll a jelenlegi Rock 'n'roll helyett) a zsűri nem támogatja. A sál elegáns, a zsinóros nyakkendővel szemben kedvezőbb hatású, de el is hagyható. A kezébe sem szükséges a mikrofon, a felirat magyarázza a szituációt. Minden esetben szükséges a művészi szabadság tiszteletben tartása, instrukciók mellőzése. A végleges szobor mérete eltúlzott. A 2.35 méter magas szobor a 40 cm-es talappal és 10 cm ágyás magassággal közel 3 méter magas lesz. A zsűri javasolja a talapzat kiiktatását, így a plasztika virágágyás szintjére helyezését. A kültéri LED Neonok használatának ötlete kontextusában elfogadható, felidéri a korszak hangulatát. Felmerülnek ugyanakkor technikai kérdések is a LED-ek működésével kapcsolatban. Kérdés, hogy meghibásodásuk esetén milyen munkálatok szükségesek, illetve, hogy a földbe rejtett kis doboz javítása, cseréje mennyire praktikus. A szobor állékonysága és biztonsága érdekében belső acél vázszerkezet szükséges. A zsűritagok erős fenntartásokkal és a változtatások figyelembevételével Orbán Előd alkotását tartja megvalósításra leginkább alkalmasnak.

SOLTI ANDRÁS modelljén egy ikonikus pillanatot próbál rögzíteni több pillanat montázsaként. Az eredmény kissé mesterkelt, színpadias, hatáskeltő lett, köztérre sem illik igazán ez a dinamika. Attribútumként a kor hangulatát idéző mikrofonállványt látunk, de az alak mozdulatához kapcsolódóan inkább más tárgyra asszociálunk. A mikrofont tartó kéz mozdulata nehezen értelmezhető, inkább simogatást mutat és a másik kéz mozdulata is kissé esetlen. A posztamensre írt születési és halálozási évszám feltüntetésének elhagyása javasolt, leginkább síremlékeknél használatos. Végleges szobor esetében az alulról való megvilágítás nem preferált. A zenélő pad ötletét a zsűri egyhangúlag elvetette.

Az Alkotóművészeti Koordinációs Iroda - a szakértői vélemények alapján - a bemutatott 1:5 léptékű modellek közül Orbán Előd alkotását a bírálaton elhangzott észrevételek megfontolásával elfogadásra és kivitelezésre javasolja.

Szakértők voltak: Cserhalmi Luca esztéta, Monori Sebestyén szobrászművész, a XIII. kerületi Önkormányzat részéről Wehner Tibor művészettörténész, az Alkotóművészeti Koordinációs Iroda részéről jelen volt Schneller János irodavezető, művészettörténész és Beck Szilvia kulturális menedzser, művészettörténész.

Az Alkotóművészeti Koordinációs Iroda a szakvéleményért a szerződés szerinti bírálati díjat számolja fel.

A szakvéleményt készítette: Beck Szilvia kulturális menedzser.

Budapest, 2026. 06. 24.

Alkotóművészeti Koordinációs Iroda
1055 Budapest, Honvéd u. 13-15.
Postai címkéim: 1463 Budapest, Pf.: 1036

Schneller János

alkotóművészeti koordinációs irodavezető

Kapják:

- Holopné Schramek Kornélia alporgármester; 1555 Budapest, Pf.: 10.
- Radó Gábor; radogabor@bp13.hu
- Irattár